

تولید نمایش در موقعیت بحرانی

بهبود رفتار دانش آموزان
از طریق تمرین‌ها و تکنیک‌های نمایش

نویسنده: تامی دُن باوِند
مترجم: منوچهر اکبرلو
ویراستار: محمدحسین آقابابایی

انتشارات نمایش

به مناسبت هجدهمین جشنواره بین‌المللی تئاتر کودک و نوجوان
همدان / آبان‌ماه ۱۳۹۰

سرشناسه	دونیوند، تامی
عنوان و نام پندآور	Donbavand, Tommy
مشخصات نشر	تولید نمایش در مولودیت بحرانی: بهبود رفتار دانش‌آموزان از طریق تمرین‌ها و تکنیک‌های نمایش
مشخصات ظاهری	تهران: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، مرکز هنرهای نمایشی، انتشارات نمایش، ۱۳۹۰.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۵۷۶۵-۳۱-۱
وضعیت فهرست نویسی	فیا
پادداشت	عنوان اصلی: Making a drama out of a crisis : improving classroom behaviour through drama techniques and exercise . c2009
موضوع	نمایش و آموزش و پرورش
موضوع	کلاسداری
شکله افزوده	اکبرلو، منوچهر، ۱۳۴۱ - مترجم
شناسه افزوده	ایران. وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی. مرکز هنرهای نمایشی. انتشارات نمایش
رده بندی کنگره	۱۳۹۰ ۹۷۸/۳۷۱/۳۹۹
رده بندی دیویی	۳۷۱/۳۹۹
شماره کتابشناسی ملی	۲۵۰۸۵۳۹

نمایش

انتشارات نمایش

دفتر تئاتر کودک و نوجوان اداره کل هنرهای نمایشی

تولید نمایش در موقعیت بحرانی (۳۹۴)

بهبود رفتار دانش‌آموزان از طریق تمرین‌ها و تکنیک‌های نمایش

نویسنده: تامی دُن باوَد

مترجم: منوچهر اکبرلو

ناشر: انتشارات نمایش

ویراستار: محمدحسین آقابابایی

صفحه آرا: مهاجر

طراح جلد: بهرام شادانفر

لیتوگرافی: نوید

چاپ: جمالی

صحافی: سپیدار

شمارگان: ۲۰۰۰ جلد

نوبت چاپ: نخست- ۱۳۹۰

قیمت: ۵۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۷۶۵-۳۱-۱

تئاتر کودک و نوجوان به چند جهت اهمیت دارد. یکی از مهم‌ترین جنبه‌های تئاتر کودک و نوجوان نقش جدی آن در آموزش و تربیت مخاطب می‌باشد. منظور از تربیت در حوزه تئاتر کودک و نوجوان ایجاد شناخت و آگاهی در مخاطب است. درک اندیشه و مفهوم از طریق هنر تئاتر متناسب با قوه ادراک و فهم بچه‌ها نیاز به شناخت و تجربه دارد. برای کار تئاتر بچه‌ها باید این هنر و ظرایف و شیوه‌های آن را به خوبی شناخت. تئاتر بچه‌ها با ظاهر ساده هنری حساس و دشوار است.

در چند دهه‌ی اخیر به جهت اهمیت تئاتر کودک و نوجوان تحقیقات پژوهشی و تجربی و تالیف کتاب‌های زیادی در کشورهای مختلف صورت گرفته که انتشار این منابع به منظور شناخت و آگاهی از این هنر یک ضرورت است. در حوزه تئاتر بچه‌ها شناخت و علم بیشتر از هر چیزی اهمیت دارد. در چند دوره اخیر برگزاری جشنواره کودک و نوجوان با توجه به نیاز تئاتر ما آثار ارزنده و مهمی منتشر شده که به عنوان مهم‌ترین فعالیت این حوزه برای همیشه باقی خواهد ماند. چاپ این آثار در رشد تئاتر و شناخت بیشتر هنرمندان بسیار موثر بوده است.

در آستانه برگزاری هجدهمین جشنواره بین‌المللی تئاتر کودک و نوجوان مجموعه جدیدی از آثار تئاتر کودک و نوجوان منتشر خواهد شد تا بتواند مورد استفاده هنرمندان این رشته قرار گیرد. ضمن تقدیر و سپاس از همه نویسندگان و کسانی که در جمع آوری و نگارش و تالیف این آثار ما را یاری نمودند امیدوارم تلاش هنرمندان این رشته در برگزاری جشنواره هجدهم رضایت خانواده تئاتر و بچه‌های شایسته ایران را کسب نماید.

شهرام کرمی

دبیر هیجدهمین جشنواره بین‌المللی تئاتر کودک و نوجوان
مدیر کانون تئاتر کودک و نوجوان

فهرست

- پیش‌گفتار / ۱۱
- کودکان هرگز بی‌ادبی نمی‌کنند / ۱۱
- چرا تناثر؟ / ۱۲
- آنچه نمایش می‌تواند برای من انجام دهد؟ / ۱۳
- فکر می‌کنید چه کسی هستید؟ / ۱۴
- مقدمه / ۱۹
- هدف / ۱۹
- کمک بیشتری بگیرید / ۳۱
- قسمت اول
- بازی‌ها و فعالیت‌هایی برای بهبود رفتار / ۲۷
۱. افراد پُر حرف / ۲۹
- در کجای جهان؟ / ۳۰
- برعکس / ۳۴
- سکوت عالی است / ۳۶
- تا یازده / ۳۷
- خواب / ۳۸
- تقلید / ۴۰
- داستان تأثیر صدا / ۴۱
- حيوان‌ها حرف می‌زنند / ۴۲

تکرار می کنی /؟ ۴۳
آروم، آروم، آروم تر!! ۴۵
۲. توجه!! ۴۹

چکمه های فوری / ۵۰
بعدی!! ۵۲

یه دروغ بگو!! ۵۶
من کی ام /؟ ۵۷

چی می کشم /؟ ۵۹
من رفتم خرید!! ۶۱

چی رو برداشتم /؟ ۶۲
چشم ذهن / ۶۳

راهنماها رو ببین!! ۶۵
اسم ببر!! ۶۶

رفتار تکان دهنده!! ۶۷

۳. گونه ای دیگر صحبت کنید!! ۶۹

آیا می توانم واژه ای بگویم /؟ ۷۰
بله/نه ۷۲

هیپنوتیزم / ۷۳

بازی اسمی!! ۷۴

جوراب های بو گندو!! ۷۶

جواز شعری / ۷۷

داستان کارت ها / ۷۸

از دست دادن واژه ها / ۸۰

حروف، با سرعت!! ۸۰

درباره ی اون بگو!! ۸۲

گفتگوی الفبایی / ۸۳

کارخانه‌ی ایده پردازی / ۸۴

رفتار پر خاشگرانه / ۸۵

حمله‌ی کوسه / ۸۶

چوب رو کی داد؟ / ۸۷

دست بزن! دست زن! / ۸۸

هسته‌ی مرکزی اتم / ۸۸

فشار مخفی / ۸۹

پاس کاری قلم / ۹۰

حباب شخصی / ۹۰

دوستتو لمس کن! / ۹۱

موسیقی! موسیقی! / ۹۲

قانون پاولوف / ۹۲

حرکت! حرکت! / ۹۳

آرامش و تخیل / ۹۴

ایستگاه رادیویی / ۹۶

داستان شعرها / ۱۰۲

گرم کردن تارهای صوتی / ۱۰۳

آماده شدن برای خواندن شعر / ۱۰۶

حرف زدن مهیج / ۱۰۷

قسمت دوم

به صحنه بردن یک نمایش برای تقویت کار گروهی / ۱۰۹

۴. بیا بید باهم یک نمایش اجرا کنیم / ۱۱۱

نمایشنامه / ۱۱۲

انتخاب بازیگرها / ۱۱۳

لباس‌ها/ ۱۱۵

چهره پردازی/ ۱۱۶

صحنه سازی/ ۱۱۷

بروشور/ ۱۲۰

موسیقی/ ۱۲۱

حرکات موزون/ ۱۲۳

فرمان ایست یا حرکت/ ۱۲۴

تمرین نمایش/ ۱۲۵

تمرین لباس پوشیدن/ ۱۲۷

شب اجرا/ ۱۲۸

۵. نمایشنامه علاءالدین/ ۱۳۱

پیش گفتار

کودکان هرگز بی ادبی نمی کنند

این جمله چه احساسی به شما می دهد؟ حیرت؟ سردرگمی؟ عصبانیت؟ اگر شما یک معلم هستید، پاسخ شما احتمالاً تلفیقی از هر سه مورد است. به خصوص اگر تازه از کلاس به خانه آمده اید، تمام طول روز احساس بیهودگی می کنید و این کتاب را با امید یافتن راه حلی برای برخورد با مشکلات بچه ها باز کرده اید.

من همچنان بر این عقیده اصرار دارم که «کودکان هرگز بی ادبی نمی کنند». آن ها صرفاً به شیوه ای رفتار می کنند که در آن لحظه برای آن ها بسیار جذاب است. می توان این طور تصور کرد که آن ها حد و مرزهای روابط معلم/شاگردی را امتحان می کنند، یا این که آن ها در حال تحت تأثیر قرار دادن دوستانشان هستند. آن ها ممکن است اشتباهی مرتکب شده، یا کاملاً آگاه باشند که نباید آنچه را انجام داده اند، انجام می دادند. ممکن است هم کلاسی هایشان آن ها را تحریک کرده یا این که کاملاً به تنهایی عمل کنند. هر آنچه که آن ها انجام می دهند، می تواند بی ادبی تلقی شود و البته هر نوع رفتاری می تواند تغییر یابد.

اینک، اگر شما در انتظار کتاب قطور دانشگاهی هستید که به بررسی نظری ذهن‌های کودکان وارد شده و به شما دلایل روان‌شناسی، محیطی و اجتماعی را برای روشی که آن‌ها عمل می‌کنند بگوید، با کمال تأسف به شما می‌گویم که کتاب اشتباهی را انتخاب کرده‌اید. اگر هدفتان خواندن چنان مطالبی است، می‌توانید به کتاب‌های دیگری مراجعه کنید.

در عوض، این کتاب به راحتی شیوه‌های امتحان شده را برای بهبود رفتار شاگردان از طریق فعالیت‌ها و تمرین‌های نمایشی فراهم می‌کند. شیوه‌هایی که «عمل» می‌کنند.

چرا تئاتر؟

همه‌ی ما در زندگی‌مان به عنوان تماشاگر به نمایش‌هایی اشتیاق داشته‌ایم. چه نمایش‌هایی که در تلویزیون دیده‌ایم و چه نمایش‌هایی که روی صحنه‌ی تئاتر تماشا کرده‌ایم. این مسأله همان نیازی را که بشر قرن‌ها تجربه کرده است تحقق می‌بخشد. همان حس زیبایی جویی و لذت بردن از هنر. ما آن را در نقاشی‌های غارها می‌بینیم، آن را در داستان‌هایی که از چندین نسل پیش مطرح شده است، شنیده‌ایم. خلاصه کنیم: تئاتر یک لزوم است، نه یک تجمل.

با این وجود، با برنامه‌ی آموزشی مدارس که بیشتر بر موفقیت دانشگاهی آینده کودکان و نوجوانان توجه دارد، تئاتر از برنامه‌ی درسی کودکانمان محو می‌شود. از معلمان علاقه‌مند تشکر می‌کنیم که پرداختن به هنرها از جمله تئاتر در مدارس هنوز محو نشده است، اما به زودی فهرست درس‌های در معرض خطر بیشتر می‌شود.

با این وجود وضعیت کاملاً هم نا امید کننده نیست. شاگردان شما

هنوز روزانه مقداری درام از سریال‌های تلویزیونی، بازی‌های کامپیوتری و حتی کتاب‌های داستان می‌گیرند. گرچه شرکت آن‌ها به عنوان بیننده‌ی از راه دور محدود است. آن‌ها در ارتباط با این رسانه‌ها در درام شرکت نمی‌کنند؛ و این است دلیل این که درام به بهبود گزینش‌های رفتاری آن‌ها کمک می‌کند. روش‌های تاثیر برای این افراد، جدید است. نه‌ایش، هم سطح کننده‌ای عالی است. هر فردی می‌تواند بدون توجه به سن، توانایی تحصیلی یا جسمی در آن شرکت کند. هیچ حق یا اشتباهی در موضوع وجود ندارد. جز انتخاب‌ها. این انتخاب‌هاست که آنچه را که دانش آموزانتان با تلاششان به آن می‌رسند، تعیین می‌کند. درست مانند انتخاب‌هایی که در رفتارشان دارند.

آنچه نمایش می‌تواند برای من انجام دهد؟

این کتاب به دو نیمه تقسیم می‌شود. قسمت اول نمایشی آسان و سریع بر اساس بازی‌ها، تمرینات و فعالیت‌هاست که می‌توانید با آمادگی کم یا حتی بدون هیچ آمادگی‌ای انجام دهید. این تمرینات به دو فصل تقسیم شده‌اند که موضوعاتی را مانند کمک به شاگردان برای توجه کردن، روش‌هایی برای متوقف کردن آن‌ها از گفتگو کردن در کلاس و حتی نظراتی را برای برخورد با زبان نامناسب، تحت پوشش قرار می‌دهد.

نیمه‌ی دوم کتاب پروژه‌ی اصلی را به تصویر می‌کشد که کل کلاس را برای کار با یکدیگر قادر می‌سازد. من به شما خواهم گفت که چگونه یک پانتومیم را با شاگردانتان اجرا کنید. پروژه‌ای که هر کس می‌تواند در آن شرکت کند. بدون توجه به این که توانایی‌ها یا علایق

آن‌ها چیست.

کتاب به گونه‌ای طراحی شده است که می‌توانید از ابتدا تا انتها آن را بخوانید یا فقط به موضوعی که برایتان مهم است توجه کنید. خواهید دید که برخی از تمریناتی همان موضوع را از یک زاویه‌ی نسبتاً متفاوت تحت پوشش قرار می‌دهد و شما می‌توانید ایده‌ای بیابید برای چگونگی تغییر یا جایگزین کردن فعالیت‌ها برای گزینش بهتر موقعیتتان. لطفاً از همین مسیر رفته و فقط آن را انجام دهید. پیش‌بینی این که برای تک تک دانش‌آموزان شما پیشنهادی بدهم که به هر کدام از آن‌ها کمک کند، مشکل خواهد بود. بنابراین این اظهارات را به عنوان یک نقطه‌ی شروع در نظر گرفته و آن‌ها را آن گونه که مایلید به کار گیرید.

تا آن جا که امکان دارد، این تمرینات و فعالیت‌ها در کلاس‌های واقعی امتحان شده‌اند، توسط خودم یا توسط یکی از معلمان که پیشنهاد کرده‌اند که از این روش‌ها به صورت آزمایشی، اجرایی داشته باشند. گرچه به ندرت اتفاق افتاده است، اما با این وجود، در عمل، چیزی که برای یک کلاس هیچ کاری انجام نداده است گاهی برای کلاسی دیگر با شگفتی‌هایی همراه بوده است.

با در نظر داشتن این نکته، اگر از تمرینی جواب نگرفتید، نگران نباشید. تمرین دیگر را انجام دهید. به زودی چیز جدیدی خواهید یافت که برای شاگردانتان عمل می‌کند.

نگر می‌کنید چه کسی هستی؟

در این لحظه، برخی از شما که این کتاب را می‌خوانید، به این واژه‌ها فکر می‌کنید: «این فرد فکر می‌کند کیست و چه چیزی به او این

حق را می‌دهد که چگونه کلاس من را کنترل کند؟»

به سادگی می‌گویم که من این حق را ندارم. من هرگز به عنوان یک معلم تمام وقت کار نکرده‌ام و پیشینه‌ی چشمگیری در این زمینه ندارم. با این وجود می‌دانم که چگونه نمایش می‌تواند بر کودکان تأثیر بگذارد.

من نمایش را با اشتیاق و علاقه‌ی زیاد در مدرسه مطالعه کرده‌ام و در سنین پایین اعلام کردم که می‌خواهم یک هنرپیشه بشوم. همه به من گفتند: «درست، اما واقعاً چه کار می‌خواهی انجام بدهی؟» همه همین را گفتند، جز ۳ نفر: پدر، مادر و معلم نمایشم.

در ۱۶ سالگی، برای گذراندن دوره‌ی نمایش در سطح A به دانشکده رفتم. با این قصد که بازیگری شکسپیری جدی‌ای بشوم. با این وجود، کارها آن طور که پیش‌بینی می‌کردم پیش نرفتند و هنگامی که ۱۸ سالگی ام را تمام کردم، خودم را در حالی یافتم که داشتم با کودکان بازی می‌کردم.

من مدلسازی بالن و چند شعبده‌بازی ساده آموختم تا در مهمانی‌های تولد اجرا کنم. در حالی که می‌دانستم که این همان مسیری خواهد بود که در نهایت شغل من خواهد بود من در مراکز حومه‌ی بریتانیا به مدت چندین سال مشغول شدم، در حالی که آنچه را در مدرسه‌ی نمایش آموخته بودم اجرا می‌کردم. همیشه هم با موفقیت زیادی این کار را انجام می‌دادم.

سپس من به عنوان پذیرایی‌کننده‌ی کودکان در عرشی یک کشتی دریایی مشغول به کار شدم، که به زودی به موقعیت بالاتر مدیر

تشریفات ارتقا پیدا کردم. اینک مسئول برنامه ریزی فعالیت‌های روزانه بیش از ۷۰۰ کودک هستم و نمایش‌هایی برای سرگرمی سرشب آن‌ها تولید کرده و می‌نویسم.

هنگامی که به من شانس آزمایش هنرپیشگی برای یک تئاتر موزیکال در لندن پیشنهاد شده بود، به خشکی برگشتم. نام نمایش «حیله گر» بود. من با نمایش «حیله گر» به مدت ۸ سال در یک تور همراه بودم. در حالی که هم‌زمان مشغول نوشتن چند نمایش بودم. من در طی چندین سال به عنوان یک مشوق کودکان معرفی شدم و کتاب «تنبیه‌های سریع برای بچه‌های خسته» را نوشتم که در سال ۲۰۰۱ منتشر شد. بعد از آن به مدارس رفتم و در نمایش‌های رادیویی ظاهر می‌شدم تا درباره‌ی موضوع «سرگرم کردن کودکان» صحبت کنم.

در ادامه، جامعه‌ی تئاتر لندن از من خواست که کارگاه نمایشی را برای کودکان آماده و اجرا کنم. این جا بود که من از قدرت گسترده‌ی آموزش نمایش آگاه شدم. در سال ۲۰۰۲ من به گروه تولید شرکت تئاتر کودکان ملحق شدم، جایی که در چندین مورد از تولیداتش شرکت کردم. در همین زمان، تشکیل گروه‌های تئاتر را در مدارس رهبری می‌کردم. تمام این نمایش‌ها سرگرم کننده بودند. اما من نمایش را به عنوان روشی برای توضیح یا آموزش یک موضوع به کار می‌بردم.

سپس خودم را به عنوان یک نویسنده‌ی نمایش‌های کودکان‌ی تلویزیونی معرفی کردم و همراه مجموعه رمان‌های ترسناک کم‌دی خودم به نام «خیابان جیغ»، چندین مقاله برای مجلات نوشتم.

سرانجام، من در جایگاهی بودم که کتابی بنویسم تا استفاده‌ی
نمایش را هم به عنوان یک ابزار آموزشی و هم به عنوان یک ابزار
اجتماعی مطرح کنم.

یعنی کتابی که اینک در دست دارید.

www.ketab.ir

مقدمه

هدف

اینک که من می‌توانم تجربه‌ی خودم را در استفاده‌ی نمایش با کودکان، با خواننده‌ی این کتاب تقسیم کنم، باید به شما اجازه دهم که راز دیگری را نیز بدانید. رازی که مرا از مشکلات بی‌شماری نجات داده است و به عنوان روشی برای تشویق انتخاب‌های رفتاری در هر موقعیت می‌تواند استفاده شود.

این امر به همین آسانی است. اگر یک نابلو برای نصب امتیازات در کلاستان نصب کنید، تا زمانی که دائم به این امتیازات اشاره می‌کنید، شاگردان با آن‌ها به گونه‌ای رفتار می‌کنند که گویی آن‌ها از طلای خالص تشکیل شده‌اند.

من خودم در آغاز از سیستم تابلوی امتیازات استفاده نکردم، چرا که نمی‌خواستم به طور مدام پاداش‌هایی را به دانش آموزانی که بازی‌های مرا می‌برند، اعطا کنم. همچنین نمی‌خواستم هیچکدام از آن‌ها را خارج کنم و آن‌ها را مجبور کنم که زمانی که بازی پیش می‌رفت در گوشه‌ای کسل بنشینند. بنابراین من امتیازات پاداشی را برای این که چگونه هر کدام از شرکت کنندگان در یک فعالیت خاص

موفق بودند اعلام کردم: ۱۰ امتیاز برای انجام دادن به بهترین نحو، ۸ امتیاز برای تلاش واقعاً سخت، ۶ امتیاز برای فعالیت مثبت و...، همچنین به این نتیجه رسیدم که اگر من یک سیستم امتیازات را راه اندازی کنم، حتی بیش از یک موفقیت معمولی خواهد بود. به عنوان مثال، در حالی که در کشتی سفر دریایی بودیم، من امتیازات را به سکه‌های طلا تغییر نام دادم؛ و بچه‌ها سخت‌تر از همیشه جهت کسب آن‌ها کار کردند!

تمام آنچه نیاز دارید این است که هر کدام از بچه‌ها یک دفتر یادداشت فراهم کنند تا تعداد امتیازاتی را که آن‌ها برای یک بازی یا فعالیت خاص کسب کرده‌اند ثبت کنید. شما می‌توانید به راحتی امتیازات را در جدول دیواری بنویسید. اما تجربه‌ی من نشان داده که دانش آموزان دوست دارند دفتر امتیازات خود را به خانه ببرند تا به والدین خود نشان دهند که چقدر خوب فعالیت‌ها را انجام داده‌اند.

اینک، تصمیم بگیرید که آیا امتیازات پاداش دادنی باشد یا نه. یا هر چیز دیگری که فکر می‌کنید در مورد شاگردانتان انگیزه‌ای می‌شود برای فعالیت کردن. شما دفتر امتیازات آن‌ها را به همان روش نشانه گذاری کنید. اما این حقیقت که دفتر امتیازات چیز خاصی نامیده می‌شوند کمک بزرگی خواهد کرد.

در انتها، روشی را که سیستم دفتر امتیازات عمل می‌کنند توضیح دهید. از حالا، شما دفتر امتیازات را برای کار خوب در نظر می‌گیرید و آن‌ها را از هر فردی که از قوانین سرپیچی کند، کسر می‌کنید.

به شاگردان خود یک هدف جهت رسیدن بدهید. شاید اگر آن‌ها کل ۱۰۰۰ امتیاز را در هفته بگیرند، شانس تماشای یک آتش بازی را

داشته باشند. در ادامه شما متوقع می‌شوید که «شما باید هزاران امتیاز را هر هفته اضافه کنید». از شاگردانتان بخواهید دفتر امتیازات خود را با فردی دیگر عوض کرده و بررسی کنند. اگر آن‌ها مطمئن باشند که شما ۵۰۰ امتیاز را برای قلب کم می‌کنید، مهارت‌های ارزیابی دیگران در آن‌ها به طور ناگهانی بالا خواهد رفت!

کمک بیشتری بگیرید

البته ممکن است مواقعی باشد که تمرینات نمایشی یا امتیازات، شاگردان خاصی را از فعالیت متوقف نسازد تا این که شما مجبور شوید با این احتمال روبرو شوید که چیزی به جز انتخاب‌های رفتاری مناسب رخ می‌دهد.

من کارشناس اختلالات رفتاری کودکان نیستم. من فقط تجربه‌ای با کودکان دارم که مشکلات یادگیری دارند. تجربه‌ای هم در طی کار نمایشی و هم این که در حقیقت در ناپسری ام، اختلال همکاری تکاملی وجود دارد. در صورتی که کودک در کلاستان یا مدرسه‌تان نیاز به کمک فرد متخصص دارید من از شما می‌خواهم که با یک فرد یا پزشک متخصص صحبت کنید.

با این وجود تحقیقی در مورد آنچه در چنان موقعیتی باید کرد، انجام داده‌ام. فهرست نشانه‌های بالقوه‌ی زیر، خسته کننده نیست و گرچه هر فرد دیگری ممکن است آن‌ها را به روش دیگری نمایش دهد؛ ممکن است به شما کمک کند تا به کودکی که رفتار او مراقبت بیشتری نیاز دارد کمک کنید.

اختلال بیش فعالی

شاگردانی که به عنوان بیش فعال شناسایی شده‌اند، امروزه با ADHD شناسایی می‌شوند. نشانه‌ها متفاوت است و ممکن است در تمام شاگردان بیش فعال نباشد. در هر حال ممکن است شامل این موارد باشد:

- فاصله‌ی توجه بسیار کوتاه است.
- به راحتی حواسشان پرت می‌شود.
- از مشغول شدن به اموری که کسل کننده یا زمان بر هستند ناتوانند.
- نمی‌توانند دستورات را گوش کنند یا انجام دهند.
- از تمرکز کردن و تغییر مداوم فعالیت ناتوانند.
- به خصوص در محیط آرام و ساکت نمی‌توانند بی‌حرکت بنشینند.
- دائماً بی‌قراری می‌کنند.
- نمی‌توانند کارها را به پایان برسانند.
- حرکت جسمی زیاد دارند.
- نمی‌توانند منتظر نوبت بشوند.
- بدون تفکر عمل می‌کنند.
- از هر قانونی تخلف می‌کنند.
- ریسک پذیرند.

اگر مشاهده کردید که شاگردانتان به این شیوه عمل می‌کنند، لطفاً با مسئول بهداشت مدرسه صحبت کنید تا برنامه‌ای برای کمک به آن‌ها ارائه دهد. اطلاعات بیشتر را در کتاب‌های آموزشی اختلالات کودکان می‌توانید جستجو کنید.

اختلال همکاری تکاملی

اختلال همکاری تکاملی یا DCD، اختلالی است که در آن، دانش آموزان تکامل ماهیچه‌ای ضعیف و نیز مهارت‌های حرکتی و تمرکز ضعیفی دارند که روانشناسان به آن «گنش پریشی» (Dyspraxia) می‌گویند. مشکلاتی که می‌تواند گاهی منجر به رفتار نامناسب شود. نشانه‌های آن عبارتند از:

- سطوح بسیار بالای فعالیت حرکتی، شامل تاب خوردن پا و ضربه زدن هنگامی که در حال نشسته است.
- سطوح بالای قابلیت تحریک با صدای بلند و زیر.
- ممکن است به راحتی مضطرب شده و مستعد عصبانیت باشد.
- ممکن است همواره دچار دست انداز شده و بیفتد.
- هنگامی که می‌دود دستش آویخته و شل است.
- نبود احساس خطر: پریدن از ارتفاعات و...
- پرهیز از اسباب بازی‌هایی مانند اره‌ی منبت کاری یا جعبه‌های ساختمانی.
- مهارت‌های حرکتی ضعیف: داشتن مشکل هنگام گرفتن یک مداد یا استفاده از قیچی.
- یک طرفه بودن ارتباطی که هنوز برقرار نشده است.
- مشکلات مدام زبانی.
- حساسیت به انگیزش حسی، شامل سطوح بالای صدا و تدافعی لامسه‌ای.
- پاسخ محدود به دستورات کلامی.
- تمرکز محدود: فعالیت‌ها معمولاً ناتمام می‌مانند.
- مشکلاتی در سازگاری با یک برنامه‌ی منظم مدرسه.
- مشکلاتی در درس تربیت بدنی.

- کند بودن هنگام لباس پوشیدن، شامل ناتوانی در بستن بند کفش‌ها.
- دستخط ناخوانا.
- عدم مهارت در نوشتن.
- استفاده‌ی تحت‌اللفظی از زبان.
- ناتوانی در به خاطر سپردن بیش از دو یا سه دستور به طور هم‌زمان.
- تکمیل کند کار کلاسی.
- تمایل به اندوهگین شدن.

مانند بسیاری که در مورد ADHD داشتیم، اگر تصور می‌کنید که یکی از شاگردانتان ممکن است از اختلال همکاری تکاملی رنج ببرد، به دنبال کمک یک متخصص باشید.

سندرم «آسپرگر»

شکلی از وهم‌گرایی است. سندرم «آسپرگر» (Asperger) بسیاری از کودکان را تحت تأثیر قرار داده است. نشانه‌ها شامل موارد زیر است اما محدود به آن‌ها نیست:

- گوشه گیر بودن.
- کناره گیر یا بی‌حال بودن.
- تماس چشمی ضعیف یا زیاد.
- فقدان همدردی.
- سادگی / بی‌ریایی.
- مشکل داشتن با کار گروهی در کلاس یا در ورزش‌های گروهی مانند فوتبال.
- ناتوان در شروع کردن گفتگوی کوتاه.

- درک تحت‌اللفظی زبان.
- زبان شخصی.
- علاقه‌مند به انجام دادن کارهای روزمره. در صورتی که تغییر کند دچار افسردگی شدید می‌شوند.
- الگوهای بازی غیر معمول به عنوان مثال جدا کردن اسباب بازی‌ها از هم.

- تمایل به خواندن کتاب‌های واقعی به جای خواندن کتاب‌های تخیلی.
- بد ترکیبی ظاهری.
- هماهنگی ضعیف به عنوان مثال عقب ماندن هنگام گرفتن یک توپ یا مستعد تصادف بودن.
- داشتن تیک‌های عصبی.
- راه رفتن با قدم‌های سنگین.

لطفاً کمک تخصصی و پزشکی را در مورد چگونگی پیشگیری جستجو کنید. البته، این اختلالات، تنها اختلالاتی نیستند که بتوانند کودکان را تحت تأثیر قرار داده یا رفتار یک یا چند شاگرد را تغییر دهند.

بر این نکته باید تأکید کنم که حتی اگر احتمالی بر وجود چنین شاگردانی در کلاستان دارید، آن‌ها هنوز می‌توانند از تمرینات نمایشی بعدی لذت ببرند. بنابراین در صفحات بعدی بحث را آغاز می‌کنیم.